

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра екології, збалансованого природокористування та захисту довкілля

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОХОРОНА ТА РАЦІОНАЛЬНЕ ВИКОРИСТАННЯ ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ

Розробник: **Оксана ДИЧЕНКО**, доцент кафедри екології, збалансованого природокористування та захисту довкілля, кандидат сільськогосподарських наук

Полтава 2021 р.

Назва навчальної дисципліни	Охорона та раціональне використання природних ресурсів
Назва структурного підрозділу	Кафедра екології, збалансованого природокористування та захисту довкілля
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Спеціальність	101 Екологія
Контактні дані розробників, залучених до викладання	<i>Викладач:</i> Диченко О.Ю., доцент кафедри екології, збалансованого природокористування та захисту довкілля кандидат сільськогосподарських наук <i>Контакти:</i> ауд. 43 (навчальний корпус №1) <i>e-mail:</i> ksenijadichenko84@ukr.net, сторінка викладача https://www.pdaa.edu.ua/people/dychenko-oksana-yuriyivna

Заплановані результати навчання

Мета вивчення навчальної дисципліни: послідовне та всебічне вивчення природно-ресурсного потенціалу України, визначення кількісних параметрів та якісне оцінювання біотичних і абіотичних ресурсів держави, розробка управлінських рішень щодо їх раціонального використання, збереження та відтворення, впровадження інженерних рішень щодо реабілітації та використання порушених земель.

Основні завдання навчальної дисципліни: - визначити класифікацію природних ресурсів та їх роль у народному господарстві, забезпеченість України природними ресурсами. - вивчити мінерально-сировинні та біологічні ресурси України та їх раціональне використання. - вивчити характеристику земельних ресурсів України, їх кількісну характеристику та фактори деградації ґрунтового покриву. - розробляти комплекс заходів з охорони ґрунтів для конкретної території з урахуванням природно-кліматичних умов. - вивчити загальну характеристику водних ресурсів України, ресурси прісної води, класифікацію факторів і способів очищення води. - вивчити загальну характеристику повітряних ресурсів України. - ознайомитися із законодавчою базою охорони і раціонального використання природних ресурсів.

Компетентності	Програмні результати навчання
<p><i>загальні:</i> здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.</p> <p><i>фахові:</i></p> <p>1. Знання та розуміння теоретичних основ екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування.</p> <p>2. Здатність до опанування міжнародного та вітчизняного досвіду вирішення регіональних та транскордонних екологічних проблем.</p> <p>3. Здатність до участі в управлінні природоохоронними діями та/або екологічними проектами.</p>	<p>ПРН 2. Розуміти основні екологічні закони, правила та принципи охорони довкілля та природокористування.</p> <p>ПРН 7. Розв'язувати проблеми у сфері захисту навколишнього середовища із застосуванням загальноприйнятих та/або стандартних підходів та міжнародного і вітчизняного досвіду.</p> <p>ПРН 17. Усвідомлювати відповідальність за ефективність та наслідки реалізації комплексних природоохоронних заходів;</p> <p>ПРН 26. Уміти приймати організаційні, природоохоронні та інші рішення, які забезпечують екологічно безпечне функціонування агроecosystem.</p>

Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Металічні та неметалічні корисні копалини, енергетичні ресурси та їх використання.

Тема 2. Земельні ресурси України та їх роль. Правові основи використання та охорони земельних ресурсів і надр.

Тема 3. Антропогенні зміни ґрунтового покриву.

Тема 4. Характеристика водних ресурсів, охорона та раціональне їх використання.

Тема 5. Атмосфера та її будова. Антропогенні зміни клімату міст.

Тема 6. Заходи по зменшенню забруднення приземного шару атмосферного повітря.

Тема 7. Промислове виробництво і рекультивація порушених земель.

Тема 8. Характеристика тваринного й рослинного світу та їх охорона й збереження.

Трудомісткість

Загальна кількість годин 120 год. Кількість кредитів 4,0.

Форма семестрового контролю Залік.

Структура курсу

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	денна форма			
	усього	у тому числі		
л		п	с.р	
<i>Тема 1. Металічні та неметалічні корисні копалини, енергетичні ресурси та їх використання.</i>	26	2	-	24
<i>Тема 2. Земельні ресурси України та їх роль. Правові основи використання та охорони земельних ресурсів і надр.</i>	10	2	-	8
<i>Тема 3. Антропогенні зміни ґрунтового покриву.</i>	26	2	8	16
<i>Тема 4. Характеристика водних ресурсів, охорона та раціональне їх використання.</i>	16	2	8	6
<i>Тема 5. Атмосфера та її будова. Антропогенні зміни клімату міст.</i>	8	2	-	6
<i>Тема 6. Заходи по зменшенню забруднення приземного шару атмосферного повітря.</i>	18	2	8	8
<i>Тема 7. Промислове виробництво і рекультивация порушених земель.</i>	8	2	-	6
<i>Тема 8. Характеристика тваринного й рослинного світу та їх охорона й збереження.</i>	8	2	-	6
Усього годин	120	16	24	80

Оцінювання результатів навчання

Програмні результати навчання	Форма оцінювання				Разом	
	Виконання вправ на практичних заняттях		Виконання завдань на самостійну роботу			
	Мінім. кількість балів	Максим кількість балів	Мінім. кількість балів	Максим кількість балів	Мінім. кількість балів	Максим кількість балів
ПРП 2	8	15	7	10	15	25
ПРП 7	8	15	7	10	15	25
ПРП 17	8	15	7	10	15	25
ПРП 26	8	15	7	10	15	25
Разом					60	100

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Види навчальної роботи здобувачів вищої освіти		Разом по темі
	виконання вправ на практичних заняттях	виконання завдань самостійної роботи	
Тема 1. Металічні та неметалічні корисні копалини, енергетичні ресурси та їх використання	-	15	15
Тема 2. Земельні ресурси України та їх роль. Правові основи використання та охорони земельних ресурсів і надр	-	5	5
Тема 3. Антропогенні зміни ґрунтового покриву	15	10	25
Тема 4. Характеристика водних ресурсів, охорона та раціональне їх використання	15	5	20
Тема 5. Атмосфера та її будова. Антропогенні зміни клімату міст	-	5	5
Тема 6. Промислове виробництво і рекультивация порушених земель	15	5	20
Тема 7. Заходи по зменшенню забруднення приземного шару атмосферного повітря.	-	5	5
Тема 8. Характеристика тваринного й рослинного світу та їх охорона й збереження.	-	5	5
Усього:	45	55	100

Критерії оцінювання виконання практичних завдань

4-5	Відмінне виконання практичної частини роботи та вільне знання теоретичної частини практичної роботи.
3	Достатнє виконання практичної частини роботи з невеликою кількістю неточностей, та знання теоретичної частини практичної роботи.
2	В цілому правильна робота з незначною кількістю помилок та поверхневе знання теоретичної частини практичної роботи
1	Виконання практичної частини роботи задовольняє мінімальним критеріям, відсутні відповіді на питання теоретичної частини практичної роботи.

Критерії оцінювання виконання самостійної роботи

4-5	Здобувачем виконана презентація на високому рівні (не менше 90% потрібної інформації)
3	Здобувачем виконана презентація на достатньому рівні (не менше 75% потрібної інформації)
2	Здобувачем виконана презентація на достатньому рівні (не менше 60% потрібної інформації та незначні помилки)
1	Здобувачем виконана презентація на низькому рівні з суттєвими помилками (менше 30% потрібної інформації)

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре

74-81	C	задовільно
64-73	D	
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно
0-34	F	

Політика оцінювання

1. Академічна доброчесність: Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавської державної аграрної академії. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни: Робоча навчальна програма.